

اثربخشی تکنیک‌های شناختی طرحواره درمانی یانگ بر تعدیل طرحواره‌های ناسازگار اولیه دختران آزار دیده جنسی^۱

سمیه یاری^۱، سعید سرایبان^۲

^۱کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه علوم و تحقیقات واحد شاهرود، شاهرود، ایران
^۲استادیار گروه روانشناسی، دانشگاه پیام نور مشهد، مشهد، ایران (نویسنده مسئول)

چکیده

پژوهش حاضر با هدف اثربخشی تکنیک‌های شناختی طرحواره درمانی یانگ بر تعدیل طرحواره‌های ناسازگار اولیه در دختران آزادی‌دیده جنسی صورت گرفت. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه دختران بی‌سرپرست و بدسرپرستی می‌شد که مورد آزار جنسی قرار گرفته‌اند و در مراکز شبانه‌روزی سازمان بهزیستی شهرستان ری در سال ۱۳۹۴ نگهداری می‌شدند. از این جامعه آماری با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس ۲۰ دختر (با استفاده از پرسشنامه‌ی طرحواره‌ی یانگ (YSQ-L2) مورد ارزیابی قرار گرفتند. پس از غربالگری ۲۰ دختر (با استفاده از جدول کوهن و در نظر گرفتن حجم اثر ۰/۵۰ و توان آزمون ۰/۵۷) انتخاب و از طریق جایگزینی تصادفی در دو گروه آزمایش (۱۰ نفر) و کنترل (۱۰ نفر) کاربندی شدند. گروه آزمایش به مدت ۱۰ جلسه تحت درمان تکنیک‌های شناختی طرحواره درمانی یانگ قرار گرفتند. گروه کنترل هیچ درمانی دریافت نکرد. گروه‌ها در ابتدا و انتهای پژوهش مجدداً به وسیله‌ی پرسشنامه‌ی طرحواره یانگ مورد ارزیابی قرار گرفتند. نتایج تحلیل کوواریانس چند متغیری (MANCOVA) نشان داد اجرای تکنیک‌های شناختی طرحواره درمانی بر کاهش ابعاد بریدگی/طرد، دیگر جهت-مندی، و خودگردانی و عملکرد مختل طرحواره‌های ناسازگار اولیه مؤثر است ولی بر کاهش ابعاد محدودیت‌های مختل و گوش به زنگی بیش از حد و بازداری مؤثر نیست.

واژه‌های کلیدی: تکنیک شناختی طرحواره درمانی یانگ، طرحواره‌های ناسازگار اولیه، آزار جنسی، دختران بی‌سرپرست و بدسرپرست

^۱ این مقاله مستخرج از پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد شاهرود می‌باشد